

ХАВАР

خبر

Ўзбекистон Республикаси Алоқа Вазирлиги нашри

● 1992 йил мартдан чиқа бошлаган

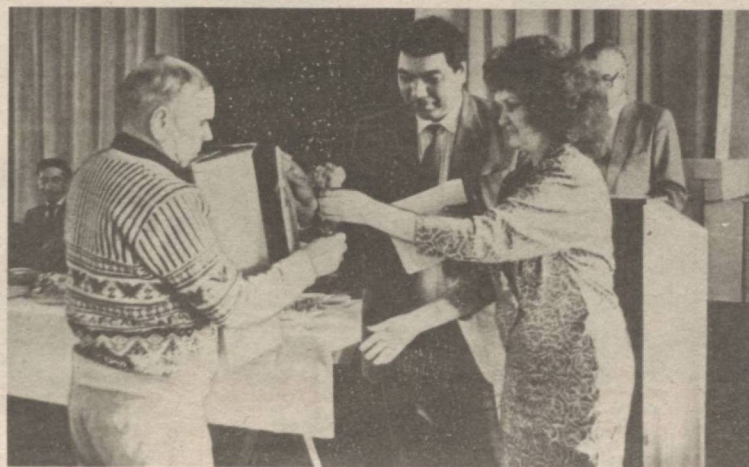
● 1993 йил 2 апрель № 14 (53) ●

Нархи 10 сўм.

МАШАҚҚАТЛАР ЗАМИРИДАГИ ҚУВОНЧ

Тошкентда шаҳарлараро алоқа ва телевидение ҳудудий ишлаб чиқариш бирлашмасининг 30 йиллиги кенг нишонланди. Ушбу санага бағишланган Янгилыда бирлашма бошлиғи Т. Ғ. УРАЗ-БОЕВ меҳнат жамоаси босиб ўтган ибратли йўл хусусида маъруза қилди. Янгилыда Ўзбекистон Республикаси Алоқа вазирлигининг биринчи ўринбосари Т. Ғ. РАҲИМОВ иштирок этиб, алоқачиларни шонли сана билан табриқлади.

Тошкент ва Москва шаҳарлари ўрасидаги ер ости алоқа йўлининг ишлаш даражасини такомиллаштириш мақсадида, Ўзбекистон пойтахтида бундан 30 йил олдин барпо этилган 10-кабелли телефон-телеграф магистралдан фойдаланиш марнази бугунги кунда жумҳуриятимиздаги доимий алоқани таъминловчи йirik бирлашмага айланган. Қўшни давлатлар билан телевидение кўрсатувлар алмашиш, «Евровидение» ва «Интервидение» дастурларини, Москвада чоп этиладиган матбуот нашрларини қабул қилишда, шунингдек жумҳуриятимизнинг 98 фоиз аҳолиси хонадонига обнаж жаҳон кўрсатувларини кириб келишида бирлашма меҳнат жамоасининг ҳиссаси катта.

дир. Маърузачи ўз сўзида умрини алоқа соҳасига бағишлаб, кўп йил ҳалол тер тўққан, эндиликда ҳаётдан кўз юмган ҳамкасбларини хотирлаб, айна кунда қарилиш гаштини сураётган меҳнат фахрийларига миннатдорчилик билдирди.

«Интертелеком» ҳиссасдорлик жамияти, Тошкент шаҳарлараро телеграф-телефон станцияси, Тошкент давлат алоқа лойиҳа институти, Тошкент алоқа коллежи, Ўзбекистон телекўрсатувлари ва радиозинтиришлар ишлаб чиқариш давлат корхонаси, Тошкент шаҳар телефон тармоғи ва бошқа меҳнат жамоалари вакиллари бирлаш-

манинг кўп сонли ишчи-хизматчиларини шонли сана билан муборакбод этишди.

Узоқ йиллардан бери бирлашмада фидокорона меҳнат қилиб келатган А. Айметов, А. Абдуллаев, А. Антонов, А. Қосимов, Ш. Жоңлиев, Ш. Исмаилов, А. Ким ва бошқалар Алоқа вазирлигининг фахрий ёрлиқларига лойиқ топилди. Бир гуруҳ меҳнат илғорларига қимматбаҳо совғалар топширилди.

СУРАТДА: илғорларни мукофотлаш.

Суратлаш: А. ТУРАЕВ

ОЛАМДА НИМА ГАП?

● ВОКЕАЛАР ● ЯНГИЛИКЛАР
● ХАБАРЛАР

● Қозғистоннинг Қизил ўрда шаҳрида Марказий Осиё давлатлари бошлиқлари қамда Россия Федерацияси вакиллари билан учрашуви бўлиб ўтди. Унда Орол бўйидаги экологик таълиқ бос юзага келган фожиа оқибатларини биргаликда бартараф этиш чоралари ишлаб чиқилди.

● Ўзбекистон Президенти И. Каримов франциялик мухбирларнинг бир гуруҳини қабул қилиб, уларни қизиқтирган бarcha соволларга жавоб берди.

● Мамлакатимизга Малайзия Подшолиги Бош вазир, Малайзия бирлашган миллий ташкилоти раиси Маҳатмир бини Мухаммад жаноблари бошлиқ ҳукумат делегацияси ташриф буюрди. Делегацияни Ўзбекистон Президенти И. Каримов қабул қилди.

● Ўзбекистон Езувчилар уюшмасида шарқ адабиётининг йirik намоёниси Умар Хайём таваллудининг 845 йиллигига бағишланган адабий кеча бўлиб ўтди.

● Қарши шаҳрида ҳам халқаро автоматик телефон тармоғи ишлаб бошлад. Бу қаршадарёликларнинг бир зумда хоржий мавлакатлар билан боғланшига имкон яратди.

● Ўзбекистон пойтахти билан Олмоннинг Франкфурт шаҳри ўртасида ҳаво кўприги ўрнатилди. «Ўзбекистон ҳаво йўллари» ва «Лүфтханза» компанияларининг самолётлари 1 апрелдан бошлаб йўловчиларни доимий таший бошлайди.

● Россия Федерациясининг навабдан ташқари қақирилган IX сўзди 4 кун давом этди. Унда РФ Президенти Б. Ельцинин ҳокимиятдан четлаштириш ва Олий Кенгаш раиси Р. Хасбулатовни қақириб олиш масаласи кун тартибига қўйилди. Яширин овоз бериш якуналари бўйича ҳар иккаласи ҳам ҳокимият тепасида қолинди.

● Москвада имзоланган битимга кўра, Россия Ўзбекистонга 25 минг куб метр ёғоч материаллари етказиб бeрса, ўз навабатида жумҳуриятимиз қўшни давлатга пахта толаси сотади.

● Грузия ҳукумати шу йил 5 апрелдан бошлаб республика ҳудудида купон муомаласига киритилишини эълон қилди. Бир купон — Россиянинг 1 сўми қийматига тенгдир.

● Қозғистонли югурувчи Марат Жалобоев 24 кунда Сахар саҳросини кесиб ўтди. У 1700 километр югуриб, 5 килограмм вазнини йўқотган.

● Кубадан Россия қўшинларини олиб чиқиш ҳал қилувчи паллага кирди. Бу ҳарбий ҳизматчилар Қирғиз денгизда юзага келган таълиқ босч Күбга киритилган эди.

«Оммавий ахборот воситаларининг иложи борича кўпроқ кишилар онгу-шуурини бойитиш, ўз вақтида муштарийлар қўлига бориб тегиши бевосита республика матбуот тарқатиш ташкилотлари фаолиятига боғлиқдир. 30 март кун «Ўзбекистон почтаси» концерни раҳбарлари Кенгашида газета ва журналларни тарқатишнинг ҳозирги аҳоли муҳокама этилди. Кенгаш кун тартибига концерни ички фаолиятига алоқадор бошқа масалалар ҳам қўйилган бўлса-да, республика ҳудудида газета-журналларнинг қандай тарқатилаётганини атрофлича таҳлил қилиш, камчиликларни рўй-рост айтиш ниқат марказида бўлди.

Концерни раиси М. К. Носирова: «Ўзбекистон почта-

ТАЛАБЧАНЛИКНИ ОШИРИШ ЗАРУР

Кенгаш иштирокчиларидан ишбилармонлик нуқтаназари билан, самарали таклиф-мулоҳазалар киритишни таклиф этди. Кенгашда сўзга чиққан концерни раиси ўринбосари Ю. Мухчи ва жумҳурият матбуот тарқа-

тиш марнази бошлиғи С. Акбаров вилоятларда ўтказилган текширув якуналарини батафсил баён қилиб бeришди. С. Акбаровнинг таъ-

лари билан савдо қилинмоқда, матбуот нашрларини сотиш эса иккинчи даражали хизмат турига айланган. Баъзи вилоятларда газета-журналлар сотадиган дўконлар ўз вақтида ишламайди ёки ҳеч бир сабабсиз ҳар доим ёпиқ туради.

Кенгашда вилоятлар почта корхоналарининг раҳбарлари сўзга чиқиб, ўзлари бошқараётган муассасаларининг иқтисодий, ташкилий ва ижтимоий ҳолатига рўй-рост баҳо бeришди. Умуман олганда, масалаларни муҳокама этишда ҳукм сурган руҳ шундан далолат бердики, концерни ва унга қарашли корхона раҳбарлари сидқидилдан ишлашга бел боғлашган.

Ф. МАМАРАСУЛОВ

- ШОНЛИ САНАГА БАҒИШЛАБ
- ГАЗЕТА ТАРҚАТИШ ОСОН ЮМУШ ЭМАС
- «КИЧИК» КОРХОНА НИМА БЕРДИ?
- СИРЛИ УТМИШ ТИЛГА КИРГАНДА

КЕЛГУСИ СОҒЛАРДА:

- ҚИТЪАЛАРНИ БОҒЛОВЧИ КўПРИК
- ЭЛ ОЛҚИШНИНИ КИМ ОЛАДИ?
- ТАБАССУМ БИРЛА ЕТГУМ МУРОДГА...
- ОНА ҚУНГЛИНИ РАНЖИТГАН ФАРЗАНД

БУГУНГИ СОНДА:

РЕСПУБЛИКАДА БИРИНЧИ

Ҳаётимизни замонавий техникасиз, замонавий техникани эса электроникасиз тасаввур этиш қийин. Шаҳар телефон тармоғига эса электроника бутун бошли бир АТС сифатида кириб келди. Чилонзор телефон тугунининг бош муҳандиси Талъат Собитович РИЗАЕВ ва электрон АТС муҳандиси Галина Эргашевна ГАФУРБЕКОВА билан суҳбатимиз шу мавзуда бўлди.

— Электрон АТСнинг шаҳар телефон тармоғида ишлаб турган АТСлардан қандай афзалликлари бор?

Галина Гафурбекова:— Электрон АТСлар, хусусан квазиелектрон АТСлар пайдо бўлганига анча вақт бўлди. Уларнинг биринчи намуналари 1980 йилдаёқ Москва олимпиадаси даврида олимпиада шаҳарчаси меҳмонларига хизмат кўрсатган. Риганинг «ВЭФ» ишлаб чиқариш бирлашмаси чиқарадиган бу АТСга «Квант» деб ном берилган. Бундай АТСларнинг ҳажми (АТСга улашиши мумкин бўлган телефонларнинг сони) нисбатан кам бўлганлиги учун турли ташкилот ва корхоналарнинг ички эҳтиёжларини қондириш учунгина фойдаланиб келинди. Республикада биринчи бор қурилаган бизнинг электрон АТСимиз эса 20000 абонентга мўлжалланган бўлиб, шаҳримиз тармоғида 16-17 АТС номи билан аталади. (Яъни телефон рақамлари 16 ва 17 билан бошланади). Шундан 5000 номери Алгоритм мавзесида, 10000 номерли алоҳида 18-АТС эса Ибн Сино мавзесида қурилмоқда, лекин уларнинг бошқарув комплекслари шу ерда бўлади.

Электрон АТСнинг имкониятлари катта. Шу вақтгача фойдаланиб келинаётган АТСларда бўлмаган қўшимча хизмат турлари мавжуд. Масалан: АТС абонентнинг «буйруғи» билан керакли соатда уни уйиудан уйғотиши, уйда ёки иш жойида бўлмайдиган вақтларда қўнгирок қилувчинини шу абонент айтган телефонга улаши, телефонда гаплашиб турганида яна кимдир сизга қўнгирок қилгудек бўлса, сизни бу ҳақда огоҳлантириши, телефон қила олмаган номерингизга маълум вақтдан кейин ўзи қайтадан қўнгирок қилиб, бу ҳақда сизни огоҳлантириши, телефонда бир вақтнинг ўзида 3-4 киши билан сўзлашиши (яъни турли телефонлардаги кишилар билан тезкор мажлис ўтказиш) имкони борлиги ва шунга ўхшаш бир қанча хизмат турлари мавжуд. Бу юмушларни бажариши учун абонент маълум кодларни териб, АТСга «буйруқ» берса бўлгани.

Талъат Ризаев:— АТСда ишловчиларга ҳам бир қатор қулайликлар кўзда тутилган: АТС ижоздаларининг равиши ишлашини бирма-бир текшириб чиқишига

ҳожат йўқ. Бу юмушларни телетайп орқали берилган «буйруқ»қа биноан ЭХМнинг ўзи бажаради ва барча носозликларни телетайп лентасига ёзиб беради. Автотизим ишловчиларнинг доимо бўлишлари ҳам шарт эмас. Яна бир муҳим томони — АТС «овоз» чиқар

машғаллари бор. Бошқа телефон тугунларини ҳеч бир камситмаган ҳолда айтишим мумкинки, ишдаги кўпгина кўрсаткичлар бўйича тугунимиз бирлашмада биринчи ўринларни эгаллаб келмоқда. Жамоамизни ва унинг раҳбари — техника фанлари номзоди Саидқабар ака Ағзамовнинг янги техника ва технологияни ишлаб чиқаришга жорий этишга бўлган қанқоқлиги ҳам муҳим роль ўйнайди, аяббат.

Бирлашмада электрон АТС қурилиши ҳақида гап борганда бирлашма раҳ

барларидан шу АТСни бизнинг тугунда қурилиши етчимас қилдик. Ваҳоланки, ҳозирги бино координат тизимидан АТСлар учун мўлжалланган эди. Бинони зудлик билан электрон АТСга мослаштиришга тўғри келди. Ходимлар масаласи эса шу хилдаги АТСларни ишлатиш борасидаги муаммоларнинг асосийларидан биридир. Шу боис Уфага, электрон АТС ишлаб чиқарадиган заводга ёш, истиқболли муҳандисларимиздан Галина Гофурбековани ўқишга юбордик. У киши АТС ижоздаларининг монтаж қилиш ишларининг биринчи куниданоқ монтажчилар ва соловчилар билан ёнма-ён ишламоқда.

барларидан шу АТСни бизнинг тугунда қурилиши етчимас қилдик. Ваҳоланки, ҳозирги бино координат тизимидан АТСлар учун мўлжалланган эди. Бинони зудлик билан электрон АТСга мослаштиришга тўғри келди. Ходимлар масаласи эса шу хилдаги АТСларни ишлатиш борасидаги муаммоларнинг асосийларидан биридир. Шу боис Уфага, электрон АТС ишлаб чиқарадиган заводга ёш, истиқболли муҳандисларимиздан Галина Гофурбековани ўқишга юбордик. У киши АТС ижоздаларининг монтаж қилиш ишларининг биринчи куниданоқ монтажчилар ва соловчилар билан ёнма-ён ишламоқда.

Г. Г.:— Республикадаги биринчи электрон АТСнинг бизнинг тугунимизда қурилиши ишлаб турган АТС-54, ва координат тизимидан АТСлар «ўз асрини яшаб бўлди».

— Бундай АТСнинг Чилонзор телефон тугунинда қурилиши тасодифан ёки аниқ сабаблари ҳам борми?

Т. Р.:— Тармоқдаги барча телефон тугунларининг иш шaroитлари бир хил, ҳар бир тугунининг фахри бўлган малакали ходимлари,

қилиш ҳаммамизни бирлаштириб турипти. Бош пудратчи монтаж ишларини тугатган, АТСни созлашга завод мутахассислари таклиф этилди. Кўпни кўрган завод мутахассислари монтажчиларнинг ҳолати баҳо берди.

Г. Г.:— Мен Сиз айтган ташкилотлар қаторига ёрдамчи пудратчи — АТС ишлаб чиқараётган заводни ҳам қўшган бўлардим. Маълумки, МТ-2025 деб номиланувчи мазкур АТС Франция лицензияси билан Уфа заводида ишлаб чиқарилаётган. Дастлаб ишлаб чиқариш, монтаж, созлаш жараёнларини французлар ва завод жамоаси ҳамкорлигида олиб боришган. Энди барча ишларни заводнинг ўз одамлари, ўз мутахассислари бажаришмоқда.

Ҳар қандай янги техника, жумладан электрон АТСларни ҳам мунтазам равишда тақомиллашиб, мураккаблашиб бориши табиий. Завод вакилларининг ана шундай янгиликларни бир йўла жорий этиш борасидаги таклифлари юзасидан тўрт корхона вакиллари маслаҳатлашиб турамиз.

— Кейинчалик Сизнинг АТСнинг Республикада электрон АТСларини ишлатувчи муҳандис

лар учун малака ошириш мактаби бўлиши мумкин. Сиз шунга тайёрмисиз?

Т. Р.:— Айнан Сиз айтган даражада бўлмаса ҳам, ҳар қалай қизиқувчилар, «бир кўрайликчи» дегувчилар топилиши аниқ. Мактаб масаласи эса назарлик миқдосида ҳал этилса ажаб эмас. Бунинг янги вақт ва эҳтиёж кўрсатади. Гарчи шартномага кўра созлаш ишларини ва АТС ишга тушганидан кейин ҳам маълум муддатгача АТСда учраб турадиган носозликларни завод вакиллари тугатиб туришса-да, биз ўз мутахассисларимизни тайёрлаш мақсадида электроника «тилини» яхши билувчи иқтидорли муҳандис Гайрат Ризаев каби ходимларимизни АТСда учраши мумкин бўлган носозликларни бартараф этиш ишларини ўрганишга жалб этганмиз. Келгусида шаҳар тармоғида электрон АТСлар татбиқланадиган марказ ташкил этиш ниятимиз бор.

Г. Г.:— Биз АТСга оид маслаҳат ва амалий ёрдам беришга тайёрмиз. Фақат бизга мурожаат этувчиларнинг ўзлари тайёр бўлишлари шарт, яъни электроникани пухта билишлари керак. Мен бунга ўз таъбирида, Уфада ўқиб юрган чоғларимда бир неча бор иқдор бўлганман.

— Газетхонларимизни АТСнинг қачон ишга тушиши, шаҳримизнинг қайси мавзелари аҳолиси ва ишлаб чиқариш корхоналарига хизмат кўрсатиши қизиқтиради.

Т. Р.:— Йил охиригача ишга тушириб, ҳамшаҳарларимизга янги йил соғаси қилишни режалаштирляимиз. Аммо... ўзингизга маълум, бозор иқтисодиёти, кундан-кунга ўсиб бораётган нархнаво, зарур ижоздаларни топиш борасидаги қатор муаммолар борки, улар айнан биз ўйлагандек ҳал бўлади деб ҳеч ким нафолат беролмайди.

АТС ишга тушган, 16-17 АТС хизматида Чилонзор мавзесининг 18, 19, 20 даҳалари, Гулистон, Мевазор маҳаллалари, Алгоритм мавзеси, 18-АТС хизматида эса Ибн Сино мавзеси аҳолиси ва шу ҳудудларда жойлашган корхона ва ташкилотлар фойдаланишлари мумкин.

— Қизиқарли суҳбатларингиз учун раҳмат. Газетамиз жамоаси номидан ишларингизга муваффақиятлар тилаймиз.

— Раҳмат!

Тулқин ЛУТФУЛЛАЕВ суҳбатлашди

СУРАТДА: Чилонзор телефон тугуни бош муҳандиси Талъат Ризаев ва АТС муҳандиси Галина Гафурбековалар.

Муаллиф сураатга олган

ҲОЖАТБАРОР ПОЧТАЧИ

У кунига уч-тўрт чақирим йўл босади. Қанчадан-қанча кишилар дилини хушнуд этади. Бу оддий касб эгаси почтачи Шохиджон Болтабоевдир. Елкага халта осиб, тат-хабар ташиб ҳам осон иш эмас. У кунига 600-700 дан кўп хонадон эшитига бориб келади. Ҳар гал кўп-лаб рўзнома ва ойномаларни, хат-хабар ва шошилинч номаларни ўз эгаларига беиннат топширади.

Шохид ака Асака туманидаги «Янги ҳаёт» жамоа хўжалигининг Рўзихон Фозилова бошлиқ алоҳа бўлимида ишлайди. Унинг эл-юртга кўп меҳнати синган.

— Умридан барака топсин, Шохиджон нафақа пулини ҳамшиша ўз вақтида олиб келади, Хушхабарлар айтиб хурсанд этади. Ҳолаҳвол сўрайди. Ердამини ҳеч кимдан анган эмас. Йўлим болаларининг роҳатини кўрсин, — дейди нафақахўр Шарофат Юсупова биз билан суҳбатда.

Шохид ака қанчадан-қанча қариялар дуосини олган, ҳамқишлоқлари ҳурматини қозонган. Чунки у ўз касбига ихлос қўйган инсонлардан.

— Гоҳо мен ҳам муштариларнинг эътирозини эшитиб, изза бўлиб қоламан.

Шунда уларга аҳволини тусунтиришга тўғри келади, — дейди Ш. Болтабоев. — Истагим шунки, рўзномалар ўз вақтида чиқиб турса, алоҳа бўлимлари меърида ишласа. Шунда биз почтачиларнинг юзи ёруғ, муштарилар ҳам мамнун бўлишади.

Турмушни, кишилар ҳаётини ҳожатбарор касб эгаларисиз тасаввур қилиш қийин. Биро, улар одамларнинг узогини яқин, оғирини енгил қиладилар. Шохид Болтабоевнинг кўнсида қўша-қўша мукофот нишонлари йўқ. У эл-юртнинг миннатдорчилигини, ҳамқишлоқларининг бир оғиз ширин

сўзи, раҳматини ўзига катта илтифот деб билади.

Дарҳақиқат, Рўзихон Фозилова бош бўлган бу жамоа 11 та қишлоққа хизмат қилади. Икки мингдан ортиқ нафақахўр ҳамда бир миң нафар кўп болали оналарга нафақа пуллари ўз вақтида тарқатилмоқда. Шунингдек, қундалик матбуот нашрлари ҳам обуначиларга кечиктирмай етказиб бериляпти.

— Ўтган йили аҳолига 8592 сўмлик алоҳа хизмати кўрсатдик, — дейди бўлим бошлиғи Рўзихон Фозилова.

— Кишиларнинг талаб-истаклари асосида иш ташкил этиш ютуқлар гарови бўлаётир.

Умаржон АБДУЛЛАЕВ, Андижон вилояти

АНИҚ ЖАВОБ ЙУҚ

Кўчма радиотелефонлар нисон танасига зарар етказдими? Бу муаммо АҚШ конгресси вакилларининг энергетика ва савдо палатаси қўмитасиданги махсус мажлиси кун тартибига киритилди. Кейинги вақтда матбуотда қиймат бўлса ҳам жуда қулай бўлган алоҳа воситаси бош йили рақини келтириб чиқариш хусусидаги ахборотнинг пайдо бўлиши шунга сабаб бўлди.

Афусунки, мухоказида сўзга чиққан мутахассислар бу масалага ойдинлик кирита олишмади. Ҳеч кимнинг уяли телефон рақин келтириб чиқаради, дейишга ишончи қолмади эмас. АҚШдаги радиотелефонлардан фойдаланиш қуввати 0,63 ватт. Шифкорлар ана шундай қулавиш ҳам ёмон асоратларга олиб келиш эҳтимолидан холи эмас дейишмоқда, холос.

Мулоҳаза

Мен «Саховат» журналининг 1992 йил 5-6 қўшма сонинда Зулфия Умарованинг Қамаш тумани ижтимоий таъминот бўлимининг мудир...

сак, биз ҳам 20 та алоқа бўлимидан 16 тасини ёпиб, жами ишловчи 112 кишидан 80 тасини қисқартириб, 32 кишини сақлаб қолишимизга тўғри келади.

ортикча даҳмазанинг ҳеч қандай кераги йўқ. Чунки шу кичик корхоналарсиз ҳам нафақа пуллари почтачилар томонидан бинойидек тарқатилиб келинмоқда.

Кичик корхона ходимлари ойда бир марта пул тарқатганларидан кейин қолган кунлари нима билан шуғулланишди? Бунинг устига, пул билан юрвучи ходимларнинг ҳавфсизлигини ким таъминлайди?

Яна бир мулоҳаза: бизнинг 112 кишлик жамоамиз ҳозиргача туман аҳолисига алоҳида хизмат кўрсатишга эришди деб мактанолмаймиз.

КИМГА ФОЙДА-Ю,

Буот орқали фикр билдиришга жазм қилиб юргандим. «Қашқадарьинская правда» рўномасининг 1992 йил 15 декабрь сонда чоп этилган журналист Людмила Соснинанинг «Оборотная сторона щедрости» сарлавҳали мақола...

хўжалиқлариغا эга Косон туманига 32 киши қандай хизмат кўрсата олади?!

Туманда алоқа бўлимлари ва почтачилар сонини қисқартириш эмас, давр тақозосига кўра, аҳолига алоқа хизмати кўрсатишни яхшилаш учун аксинча, уларнинг сонини янада кўпайтириш керак эмасми?

Энг аввало айтишни керакки, «Саховат»да босилган «Кичик корхонанинг катта иши» сарлавҳали мақоладаги билдирилган фикрларга мутлақо қўшилмайман.

Мақоладаги унинг фикрларидан ҳолисоналик, куюнчаллик, эл-юрт ташвишига камбарбасталик, нафақахўрларга ғамхўрлик ҳисси эмас, алоқа ходимларига нисбатан ошқора ғарзлик шундайгина яққол сезилиб турибди. У киши кичик корхонани давр талабига жавобан эмас, алоқачиларга нисбатан қасдма-қасдига очганга ўхшаб кўринади.

Косон туманида айни пайтда 20 та алоқа бўлими мавжуд бўлиб, уларда жами 112 киши, жумладан, 71 та почтачи хизмат қилмоқда. Туманининг умумий майдони Андижон вилоятининг умумий майдони билан теппа-тег. Косон марказидан чекка қишлоқларга бориб келиш учун қарийб 200 чақирим йўл босиб ўтишга тўғри келади.

Агар Саодатхоннинг «ташаббуси»га қўшиладиган бўл-

Саодатхон очган кичик корхонанинг ҳозирги келтираётган 100-200 минг сўмлик вақтинчалик фойдасига лаққа учиб, кишилар маънавиятига болта уриш инсофданикин! Ахир Саодатхон кичик корхонаси билан фақатгина нафақа тарқатишни назарда тутаяпти-ку! Хўш, обуначиларнинг кундалик ўқийдиган газета, журналлари, оладиган хат-хабарлари, шошилинчомалар нима бўлади? Агар Саодатхоннинг «қимматли ташаббуси» маъқулланадиган бўлса, биз ҳам у кишининг «ташаббуси»га қўшилиб, қисқартиришни бошлайдиган бўлсак, сақлаб қоладиган ходимларимиз билан келадиган почтани аввалгидек ҳар куни эмас, туман ва шаҳар марказига икки кунда бир марта, чекка қишлоқларга эса ҳар ҳафтада бир мартадан тарқатишга базўр қўрбимиз етадиган бўлиб қолади.

Очик айтадиган бўлсам, бу ТАҲРИРИЯТДАН: Мақолани ўқиб чиқдингиз. Биз бир кишининг гапи билан кичик корхоналар фаолиятини оқлаш ёки қоралаш фикридан йироқдамиз. Масалага ҳалқ манфаати нуқтан назардан, ҳолис ёндошмоқ лозим.

КИМГА ЗИЁН?

сидаги 40 киши эса дастлабни кунлардан оқ ишни қойлаштирибётганимиш. Ишонса бўлармикин!

Агар бу гаплар ҳақиқатга тўғри келганда эди, Қамаш туманидаги «Шекар» ва «Каттабозор» қишлоқларидан 20 нафарлаб нафақахўрлар вилоят газетасига норозилик билдиришиб, шикоятлар йўллашмаган бўларди.

Мабуот хабарларидан маълум бўлишича, Тошкент вилояти ҳокими ижтимоий таъминот бўлимлари ҳузурда нафақа тарқатувчи кичик корхоналар очмаслик, бу иш аввалгидек алоқа ходимлари зиммасида қолиши юзасидан қарор чиқарибди.

Саодатхоннинг «ташаббуси» эса ишга салбий таъсир кўрсатиб, чигалликлар келтириб чиқаришдан, йўқ муаммоларни ўртага кўндаланг қўйишдан бошқа нарса эмас!

Маҳмуд ҲАҚБЕРДИЕВ, Қашқадарё вилояти, Косон туман алоқа боғламаси бўлими

АЛОҚА ТАРИХИДАН БИЛАСИЗМИ?

Газета сўзининг келиб чиқиши «кумуш тангалар» билан боғлиқ. «Газета» сўзи илк бор инглизчада янраган. 1538 йили Венеция республикасининг аҳолиси юқоридеда айтиб ўтилган «кумуш танга»га қўлда ёзилган янгилликлар, хабарлар арақачасини сотиб олишган.

Россияда эса биринчи бор 1621 йили «Курантлар» номи билан, қўлда ёзилган хабарномалар пайдо бўлган. Биринчи босма усулдаги газеталар эса 1702 йили, Пётр I даврида «Ведомости» номи билан нашрдан чиққан.

Буюк Британиянинг «Таймс» номли газетасининг биринчи сонини 1814 йил 28 ноябрдан чиқа бошлаган.

Жаҳондаги босма машиналардан ҳозирги вақтда кунига ўртача 360 миллион газета чиқарилади.

Бизга ақин бўлган шарқ мамлакатларидан бўлимиш Эронда қадимда «лоҳта» ва «хабар»ларни etkazиш ишлари кенг кўламда йўлга қўйилган. Эрон тахтга Доро I ўтир-

гандан сўнг, ўз давлатига бўйсунган бошқа мамлакатларга, хусусан Бобилга (ҳозирги Ирак), Туркияга, Мисрга ва Шунингдек, Марказий Қсиё давлатларига тош йўллар қурдирган. Бундан мақсад—у ўз фармон ва ёрлиқларини чоплар орқали тез ва сифатли ҳолда етиб боришни назарда тутган. Шунингдек, йўлнинг маълум бир шахар ёни қишлоқ чегарасидан ўтган ерларга «қўнимгоҳ»лар ҳам қурдирган. Подшо ва амалдорларнинг фармонларини etkazувчи чоплар ҳар бир «қўнимгоҳ»ларда шай турганлар ва биринчи «қўнимгоҳ»дан йўлга чиққан чопар иккинчи «қўнимгоҳ»га келиб, муҳим хат-хабарни у ерда турган чопарга бериб, ўзи дам олган. Иккинчиси эса учинчиси... Хабарларини etkazиш шу йўсимда олиб борилган.

Бундан кўриниб турибдики, алоқа ишларининг дастлабик, илк кўринишидан шарқ мамлакатларида ҳам мавжуд бўлган экан.

Н. ЗОКИРОВ тайёрлаган

СИЗГА ҚАНДАЙ ХИЗМАТ КўРСАТИШЯПТИ? ҚУВОНЧ УЛАШУВЧИЛАР

Косон туманидаги Олачабоб алоқа бўлими туман марказидан қарийб олтинчи чақирим узоқликда, чўл зонасида жойлашган бўлиб, «Большевик» давлат хўжалиги ҳамда «Олачабоб», «Раҳимсўфий», «Янги қадам», «Андабозор», «Янкасарой», «Ёдгор» ижара хўжалиқлари ва Олатўн, Хўжақудўқ, Бўрихона, Мулади, Қорабойир, Уйрот, Карракли қишлоқларига хизмат кўрсатади.

Косон туманидаги Олачабоб алоқа бўлими туман марказидан қарийб олтинчи чақирим узоқликда, чўл зонасида жойлашган бўлиб, «Большевик» давлат хўжалиги ҳамда «Олачабоб», «Раҳимсўфий», «Янги қадам», «Андабозор», «Янкасарой», «Ёдгор» ижара хўжалиқлари ва Олатўн, Хўжақудўқ, Бўрихона, Мулади, Қорабойир, Уйрот, Карракли қишлоқларига хизмат кўрсатади.

Тўра Ганиев бошлиқ Мансур Турсунов, Жаҳон Бекмуродов, Қувондиқ Раҳмонов, Пирмат Бегимов, Ихтиёр Эшонқуллов каби почтачилар зиммаларидаги ишни кўнгилдайдиган бажаришмоқда. Алоқа бўлими бошлиғи Т. Ганиевнинг таъкидлашича, ҳар бир почтачи камда икки-учтадан қишлоққа хизмат кўрсатиши лозим. Яна денг, чўл шариоти бўлгани учун қишлоқ хонадонлари бир-бирларидан анча узоқ масофаларда, тарқоқ ҳолда жойлашган. Бир қишлоқ билан иккинчи қишлоқ ўртасидаги масофа йнгрима, йнгрима беш чақирим бўлса, айрим қишлоқларнинг у боши билан бу боши ҳам беш, ўн чақирим келади. Эшак ёки отда уйма-уй тўхтаб, бир қишлоқни бирров айланиб чиқишга бир кун камлик қилади. Лекин, бу ердаги қишлоқ почтачилари олиб-югуришиб ишлашга ўрганишган.

— Бизга нафақа пулини

санаб олган қариянинг бир калима дуоси-ю, ҳарбийдаги акасидан хат олган боланинг қувончи қийқирини куч бағишлаб, чарчогимизни ёзиб юборади,— дейди почтачи Мансур Турсунов.— Бундай кезларда қишлоқларни пиёда кезишга ҳам ўзингда куч сезасан киши.

Бу сўзлар ўз касбига сидқидилдан ихлол қўйган, бажараётган ишига эътиқиди, меҳри баянда, эл-юртга беминнат хизмат қилишни ўзининг чинакам инсониятин бурчи деб билган олийжаноб инсоннинг сўзларидир, албатта.

Алоқа бўлимидаги «Большевик» давлат хўжалигининг маркази — Раҳимсўфий қишлоғида жойлашган, — дейди биз билан, суҳбатда алоқа бўлимининг бошлиғи Тўра Ганиев.— Янги бинога эгамиз, шариотга нисбатан ишимиз ҳам ёмон эмас. Почтанимиз ўз вақтида тарқатишдан ташқари, аҳолига хат жилдлари, маркалар сотмоқдамиз.

Лекин, аҳолининг алоқа хизматига бўлган талабини қондириш учун почтачилар сонини кўпайтириш зарур. Шунингдек, транспорт масаласи ҳам анча муаммо бўлиб келмоқда. Агар шариот инобатга олинди, почтачиларнинг мотоцикл ёки моторолёр билан таъминланса, ходимлар сонин сал кўпайтирилса, хизматимиз сифати янада яхшилانган бўларди.

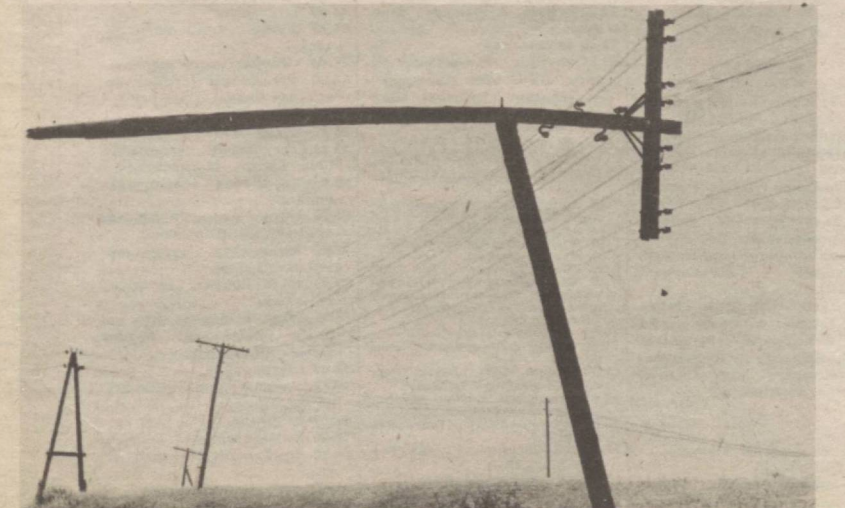
Нормамат ТОВА, Ўзбекистон Журналистлар уюшмасининг аъзоси. Қашқадарё вилояти

ДОИМИЙ ҲАМРОҲ

Таъхолик азобида қийналиб юрган петебурглик қарияларга телефон кўмаки келди. Отахон ва онахонлар ўз дардларини сиз орқасиде уларни диққат билан эшитиб турган шахсларга нэхор қилишлари мумкин. Кўпни-кўрган шифокорлар сиз орқали беморларга ёрдам беришиб, чорасиз қолганлар-

ни бир-икки оғиз илқ сўз билан қўллаб-қувватлашга имкон топишди. Бу ўзига хос савоб юмушига Петербург фахрийлар жағгармаси ва Россия нафақа фонди бош қўшган. Ҳар кун иуронойлар учун доимий ҳамроҳ бўлиб қолган телефон орқали миғлаб маслаҳат берилмоқда.

Ҳажмасимиз, «Ўзбекистон овози» газетасининг етакчи мухбири Мирзакарим ПИРМАТОВнинг бевафот вафот этгани муносабати билан марҳумнинг яқинларига ҳамдардлик билдираимиз, яратгандан сабр-тоқат тилаймиз. «ХАБАР» ҳафталиги таҳририяти

Сиз қандай изохлайсиз? Суратчи Р. АЛЬБЕКОВ

Афандиларнинг ХУРЖУНИ

Рўзивоё — Қўзивоёнинг катта акаси. Уртанча акалари шаҳарлик бўлиб кетишгани учун кенжакой Қўзивоё Рўзивоёнинг қўлига ўсиб қолган. Рўзивоёнинг мамона хўжалигида ҳисобчи, ҳарқалай, топил-тутиши жойида. Ховлисида икки-учта новвос, қўй-қўзи аримайд. Новвосларни сўйимга боқиб семиртиради, қасобларга топшириб, пуллини санаб олади, қўйларни эса, навбати билан сўйдириб, бола-чақасига едирди. Новвосларга, қўй-қўзиларга асосан Қўзивоё қарайди, шунинг учун акаси Рўзивоё ҳам, янғиси ҳам ундан ҳамиша хурсанд:

Уйда ҳам, кўчада ҳам, идорада ҳам Рўзивоёнинг гаплари дадил — бели бақувват-да! Гаплари дадилу, аммо Рўзивоёни тушмагур майда-чуйда сарф-харажатга келганда хиёл ҳаттиқроқ. Жудаям тошметинга айланаб кетган экан, деб ўйламанг тагин, фақат, ҳаерга қанча пул сарфлашни билади, демоқчимиз. Шуниси ҳам борки, ҳар замонда: «Сув қаттиқ ерда туради», деган иборани такрорлаб қўяди. Шу ибора ўзига ёқса керак-да! Ҳамаси, ўқаси Қўзивоёнинг чўнтақларини юмшоқ ер деб ўйлайди, ҳалигача ўз кўнглидан чиқариб, жигаргўшасининг қўлига эллиқ сўмлик ёки оз сўмлик пул тутқазган эмас. Қўзивоё билсан шу ҳақда ўйлаб, ичида фўгон бўлади, ўз леҳнатига яраша ҳаловат кўрлаётганидан ўқинади, лекин зардини юзага чиқармайди. (Имга ҳам айтилади, ота-онаси плакочон ўлиб кетишган. Рўзивоё нима бўлганда ҳам рўзгор бошлиғи, бунинг устига тага ака. Шунинг учун Қўзивоё шўблик унинг юзига тик оқиб бир нима деймайди. Аслида-ку Рўзивоёнинг ўзи иссофга келиб ўқасига уналунча қайишиб юрса ҳам бўларди. Ахир Қўзивоё ҳам энди ёш бола эмас, мўйлаби

сабзи уриб, дуппа-дуруст йигитча бўлиб қолди, бу йил ўинччини битиради. У ҳам тенгқурларидек кийингиси, кўркемроқ бўлиб юргиси келади. Бошқалар сингари чўнтагидан қозғол пул чиқариб, сарф-харажат қилгиси кела-

Қўзивоё ҳам бўш келмади: — Жўраларим билан у ер-бу ерга бораман... Чойхонага, яна... сартарошхонага... — Қанча пул керак сенга! — деди Рўзивоё хотамлиги тутгандек. Қўзивоё хурсандликдан юр-

ми, ука!.. Уч юз сўмини нима қилсан ўзи!.. Менга қара, Қўзивоё, сенга икки юз сўм ҳам бўлаверад. Мана, ол—юз сўм...

Рўзивоё ўқаси Қўзивоёнинг қўлига букланган пул тутқазиб, жўнаб кетди. Қўзивоё қўлини очиб, пулга кўз ташлади: қафтда гимилланган биттагина эллиқ сўмлик бор эди. Йигит бир-икки дақиқа хаёлга чўшиб турди-да, шаҳардаги сартарошхонага жўнади.

...Сартарош Қўзивоёнинг сочини тузатиб бўлиб, қайноқ сувга ботирилган сочқ билан йигитчанинг юзларини шўқалади, атр селиб, елкаларига қоқиб қўяди. Қўзивоё ўридан туриб, чўнтагидagi ҳалиги пуллини сартарошга чиқариб берди, қайтимини кутгандек озгина қараб турди. Аммо сартарош пулли кўркек чўнтагига солиб-да, қўлини елкаси аралаш кўксига қўйди:

— Хўш келибсиз, жигар, куллуқ!

Қўзивоё сартарошхонадан қайтишда бойавчалардек гердайдй борарди. Гўёки акаси Рўзивоё берган беш юз сўмининг эллиқ сўмини харжлагани, қолган тўрт юз эллиқ сўми чўнтагиде эди!.. Ҳарқалай, у шундай кунлар келишига умид қилади, ишонеди. Умид билан яшаш ҳам яхши-да!

Оқилжон ҲУСАН

РЎЗИВОЙ БИЛАН ҚЎЗИВОЙ

• (Ҳажвия) •

ди... Шуларни хаёлидан кечирган Қўзивоё ўзида журъат пайдо қилди-да, уйда тушлик қилиб, яна идорага кетаётган акасига юзлаиб деди: — Ака, энди мен ҳам катта йигит бўлиб қолдим, пича пул беринг, ёнига солиб юрай... Рўзивоё бамисоли булутсиз ҳаводан ногаҳон дўл ёққандек таққа тўхтади. — Йя, сен пулли нима қилсан, ука!— деди.

ги қалқиб, кўнглига келганини сўради, лекин шунде ҳам иссоф билан айтди: — Беш юз сўм берақолинг... Рўзивоёнинг қўлиги оғир эмас, ҳамиша хўшёр юради. Аммо бу гал ўқасининг гаплини чалқаш эшитганга ўхшайди... Қизиқ, Қўзивоё ундан беш юз сўм сўради. Аммо Рўзивоё эса қайта сўрашда бошқача рақамини айтди: — Тўрт юз сўм сўраясан-

ХАНДАЛАР

Айбланувчиға судья деди: — Демак, Сиз қўшиниғизни уйига девор тагидаги ув ўтадиган қўвур орқали иргансиз, шундайми? — Йўқ, мен умуман боша йўл билан ўтганман,—

леди айбланувчи,— лекин Сиз айтган ҳозирги усул ҳам қўлай. Бундан кейинги сафар албатта фойдаланса бўлади. * * *

нома адабий ходими ҳаваскор ижодкорга. — Тўғри, чўнки бу ҳикояни буйрагим шамоллаб, касалхонада ёзган эдим. * * *

ичмай қўйган, эслаб кўрингчи?— сўради суд раиси. — Мен оғир касал бўлиб, ўлим тўшағида ётганимда. — Яна қачон ича бошлади? — Касалхонадан чиққангиздан сўнг... **Азизхон БУЗРУКОВ** **Хўжабод тумани**

АНИҚ ЖАВОБ

— Қўёш эмас, ой! — Ой эмас, қўёш! Улар ярим соат шундай баҳс юритишди. Ниҳоят, ярим соатлик тортишув сўнгида тунда ишдан қайтаётган йўловчи ўтиб қолди.

Бадмастрлардан бири: «Биродар, агар жонингдан умидинг бўлса, чақнаб турган нарса «ой» эканлигини айт!» деди. — Агар ҳаётда яшашни истасанг, уни «қўёш» дегин!— деб дўқ урди иккинчиси. Иккала маст билан торти-

шиб ўтиришни ўзига эп кўрмаган йўловчи: — Акалар, мен бу ерлик эмасман! Бу ерга яқинда кўчиб келганман. Шунинг учун юқоридаги турган нарса «ой»ми ёки «қўёш»ми аниқ айти олмайман,— деди. **Б. АЗИЗХОН**

ҲАМКОРЛИК ҚИЛИШГА ТАЙЁРМИЗ

Барча ташкилот ва муассасалар, фирма, концернлар, қўшма ва кичик корхоналар раҳбарлари ҳамда ишбилармонлар, тижорат билан шуғулланувчи шахслар диққатига!

«ОМСКМАРКЕТ» ФИРМАСИ

Омск шаҳри ва унинг ҳудудига юборилаётган юкнинг йўқолмаслигига кафолат бериб, у ерда тижорат шнларини уюштирувчиларга ўз хизматини таклиф этади.

Мурожаат учун телефонлар: Омск (3812), 41-86-43, 21-46-82.

МУАССИС: Ўзбекистон Республикаси Алоқа Вазирлиги

Бош муҳаррир: Шодмон ОТАБЕК

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ: Шухрат ЖАББОР Анатолий КУДИНОВ Мирпўлат МИРЗО Тоҳир РАҲИМОВ Исрол УСМОНОВ (бош муҳаррир ўринбосари) Ёқубжон ХУЖАМБЕРДИЕВ Бобохон ШАРИПОВ

ЖАМОАТЧИЛИК КЕНГАШИ: Бўривоё АҲМЕДОВ Воҳид АЪЗАМОВ Билал АМИНОВ Шохрўх АҚБАРОВ Саидмахдум АҚБАРОВ Меҳмонқул ИСЛОМҚУЛОВ Жамол КАМОЛ Тўлқин ЛУТФУЛЛАЕВ Сафар ОСТОНОВ Ёқуббек ЯҚВАЛХУЖАЕВ Нурали ҚОБУЛ

МАНЗИЛИМИЗ: 700000, Тошкент-35, А. Толстой кўчаси, 1.

ТЕЛЕФОНИМИЗ: 32-36-42, 32-35-29, 44-29-09.

ИНДЕКС: 64600

ЖУМА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ

Муҳарририятга келган қўлёзмалар (2 ораллиқда, 5 бетдан ошмаслиги лозим) ва суратлар муаллифларга қайтарилмайди. Мақолалардаги фикр-мулоҳазалар, келтирилган факт ва рақамлар масъулияти муаллифлар зиммасидадир.

Рўйхатга олиш № 000144

Бюортма № Г—200.

17310 нусхада чоп этилди. Офсет усулида босилди, Формати А-3, ҳажми 2 босма табақ.

Ўзбекистон Республикаси Президенти маҳкамасининг Ишлар Бошқармаси ҳузуридаги «Шарқ» нашриёт-матбаа концерни. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. 1 2 3 4 5 6